
Listy Zarządu TNP do Prezesa i Wiceprezesa Rady Ministrów oraz Ministra Obrony Narodowej.

Notatki Płockie 29/4-121, 96-98

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Listy Zarządu TNP do Prezesa i Wiceprezesa Rady Ministrów oraz Ministra Obrony Narodowej

L. dz. 844/84

dot.: uczczenia 900 rocznicy urodzin
Bolesława III Krzywoustego

Płock, dnia 20 grudnia 1984 r.

Wielce szanowni Panowie

gen. armii **WOJCIECH JARUZELSKI** —
Prezes Rady Ministrów PRL

prof. dr inż. **EDWARD KOWALCZYK** —
Wiceprezes Rady Ministrów, członek TNP

gen. armii **FLORIAN SIWICKI** —
Minister Obrony Narodowej

w Warszawie

Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego (TNP) pozwala sobie przesłać Szanownym Panom wyrazy najwyższego szacunku i poważania.

W niniejszym wystąpieniu pragniemy przedstawić projekt zorganizowania uroczystości 900 rocznicy urodzin wielkiego wodza i polityka — Bolesława III Krzywoustego (20 sierpnia, wtorek, 1985 r.), by przypomnieć współczesnym życie i dzieło tego wybitnego monarchy. U zarania powstania Polski Ludowej Związek Patriotów Polskich w Moskwie postanowił w 1943 r. nadać nowo utworzonemu Wojsku Polskiemu w ZSRR na sztandary i czapki żołnierzy orła właśnie z sarkofagu Krzywoustego z katedry płockiej. Ten sam orzeł widniał na winiecie Manifestu PKWN. O nim mówił Pan Premier w Chełmie dnia 1 IX 1984 r. do oficerów, że: „to my z piastowskim orłem przekroczyliśmy Bug”.

Współczesny kształt Polski Ludowej — to w zasadzie kształt Ojczyzny z czasów Krzywoustego z jej granicami na zachodzie i północy.

W Polsce Odrodzonej uczczono 800 rocznicę śmierci Krzywoustego — 28 X 1938 r. Dnia 29 V 1938 r. przebywający w Płocku marszałek Polski Edward Rydz-Śmigły podjął decyzję, aby jeden z dwóch płockich pułków WP, 8 PAL, otrzymał imię „Króla Bolesława Krzywoustego”. Wojsko ufundowało także w kaplicy królewskiej katedry pamiątkową tablicę z brązu, pułk otrzymał nowy sztandar.

Zarząd TNP na swych trzech posiedzeniach opracował *Wstępne założenia programu obchodów 900 rocznicy urodzin Bolesława III Krzywoustego*.

Oto one:

1. Budowa konnego pomnika monarchy z brązu. W tej sprawie Zarząd TNP i Prezydium Rady Wojewódzkiej PRON zwróciły się z pismem z 17 IX 1983 r. l. dz. 399/83 do Prezesa Rady Ministrów — gen. Wojciecha Jaruzelskiego. Postulujemy, aby podjęcie decyzji władz centralnych w tej sprawie nastąpiło w Płocku 20 sierpnia 1985 r. Marszałek Polski Michał Żymierski gorący orędownik budowy pomnika w liście z dnia 10 II 1978 r. do prezesa TNP pisał: „[...] uważam, że [...] inicjatywa postawienia pomnika króla Bolesława III Krzywoustego w Płocku jest naprawdę wspaniałą i ma wielkie znaczenie polityczne”.
2. Centralna Uroczystość:
20 sierpnia (wtorek) 1985 r., godz. 10.00, Płock — Zamek Książąt Mazowieckich:
 - a) Sesja naukowa nt: *Bolesław III Krzywousty* z ramowym porządkiem obrad:
 - referat I: *Bolesław Krzywousty i jego czasy* — prof. dr Gerard Labuda, wiceprezes PAN,
 - referat II: *Bolesław Zwycięski zwany Krzywoustym i Płock* — dr Stanisław Kostanecki, członek TNP,
 - referat III: *Szczątki Bolesława Krzywoustego w katedrze płockiej* — prof. dr Włodzimierz Szafranski, IHKM PAN, członek TNP,
 - wystąpienia przedstawicieli władz,
 - ballada *O cudownym narodzeniu Bolesława Krzywoustego* w wykonaniu Ewy Demarczyk,
 - składanie kwiatów w katedrze na sarkofagu monarchy,
 - odsłonięcie tablicy pamiątkowej na Zamku Książąt Mazowieckich, fundowanej przez miasto,
 - udział kompanii honorowej WP,
 - wręczenie medali pamiątkowych w siedzibie TNP.

b) godzina 18.00

Uroczystości kościelne w katedrze.

c) godzina 20.00

Impreza światło i dźwięk. Pochód wieków w wykonaniu harcerskiego zespołu pieśni i tańca „Dzieci Płocka” oraz uczniów szkół płockich. Opracowanie hm. PL Wacław Milke — członek TNP.

3. Opracowanie nowego wizerunku Krzywoustego na podstawie antropologicznej ekspertyzy czaszki Krzywoustego przez art. graf. Jerzego Mazusia, członka TNP (wykonano).
 4. Wybić w Mennicy Państwowej okolicznościowy medal pamiątkowy w nakładzie 1000 egz.
 5. Wykonać nalepki samoprzylepne popularyzujące 900-lecie (załatwione).
 6. Opracować druk bibliofilski.
 7. Zwrócić się do Biskupa Płockiego z prośbą o wymianę alabastrowego orła znajdującego się na sarkofagu, gdyż zrekonstruowany w 1946 r. (po zniszczeniu w 1940 przez hitlerowców) nie jest identyczny z przedwojennym.
 8. Wystąpić do Ministerstwa Łączności o wydanie pamiątkowej koperty z pierwszym dniem obiegu, kartki pocztowej i znaczka (koperta już w druku w Moskwie).
 9. Zarząd TNP wyda w 6 językach — ze środków prywatnych — specjalny druk — życzenia Noworoczne 1985 poświęcone popularyzacji Krzywoustego (wykonano).
 10. Nadać jednej ze szkół płockich imię Bolesława III Krzywoustego.
 11. Byłoby dobrze gdyby jedna z wyższych oficerskich szkół wojskowych otrzymała jego imię.
 12. Prof. dr Tadeusz Paciorkiewicz, członek TNP, z Akademii Muzycznej w Warszawie skomponuje oratorium lub kantatę organową.
 13. Wystawienie przez Teatr Płocki im. Szaniawskiego w plenerze bądź w teatrze części sztuki Morstina *Misterium Płockie—Bolesław Krzywousty*—napisanej w 1938 r. (na 800-lecie śmierci monarchy), a dotąd nie wystawionej. Rozmowy z dyrektorem teatru Jerzym Stępnikiem w toku.
 14. Zwrócić się z prośbą do wybitnej Płocczanki Pani Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej o uświetnienie jubileuszu występem — w historycznej stolicy Mazowsza — Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” (może wrzesień 1985 r.)
 15. W II półroczu 1985 r. Płockie Towarzystwo Muzyczne (zał. w 1900 r.) da cykl koncertów w województwie płockim.
 16. Sekretarz Zarządu PTM kompozytor dr Marcin Kamiński — członek TNP, skomponuje poemat symfoniczny *Saga o Bolesławie III Krzywoustym* (wykonano) i kantatę oratoryjną do tekstu Stanisława Ryszarda Dobrowolskiego (członka honorowego TNP) — *Bolesław III Krzywousty*.
 17. Wykonać na zewnętrznej ścianie XV-wiecznej siedziby Towarzystwa płaskorzeźby z życia Krzywoustego przez art. rzeźb. wojskowego, Edmunda Majkowskiego z Józefowa k. Warszawy.
 18. Harcerze i PTTK zorganizują wycieczki i rajdy „Szlakiem Krzywoustego” i I Armii LWP.
 19. Zarząd przeprowadził wstępne rozmowy z przedstawicielami Kuratorium w sprawie zorganizowania wśród młodzieży olimpiady i konkursów wiedzy o Bolesławie III Krzywoustym i jego epoce.
 20. Wskazaniem byłoby wybicie przez Mennicę Państwową pamiątkowej monety z Krzywoustym w srebrze, a może i w złocie sprzedawanej przede wszystkim za dewizy.
 21. W 1986 r. nakładem TNP wydana zostanie specjalna publikacja poświęcona obchodom jubileuszowym.
 22. Ponadto w Kołobrzegu przewiduje się:
 - a) jeden dzień XIX Festiwalu Piosenki Żołnierskiej zostanie poświęcony Bolesławowi Krzywoustemu. Widowisko słowno-muzyczne. Słowa — zdaniem Zarządu TNP — winien napisać Stanisław Ryszard Dobrowolski,
 - b) nazwanie ulicy (placu) im. Bolesława III Krzywoustego,
 - c) wydanie druku bibliofilskiego *Bolesław III Krzywousty i Kołobrzeg*,
 - d) organizację sesji naukowej.
- Sprawy te zostały już wstępnie omówione z Naczelnikiem miasta mgr Jerzym Roszkiewiczem i dyrektorem Muzeum Oręża Polskiego — dr. Hieronimem Kroczyńskim.

23. Zwracamy się niniejszym do Władz Wojskowych o włączenie do uroczystości także wojskowych zawodowych instytucji naukowo-kulturalnych np. Wojskowy Instytut Historyczny im. Wandy Wasilewskiej, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, Wydawnictwo MON, Centralny Artystyczny Zespół WP, który mógłby w płockim amfiteatrze w niedzielę, 25 sierpnia 1985 r. dać występ artystyczny.

24. Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego zainteresuje uroczystościami inne Towarzystwa Naukowe: Wrocławskie, Legnickie,

Szczecińskie, Poznańskie, Gdańskie, Go-
rzowskie, Włocławskie.

Pozwalamy sobie uprzejmie prosić o ustosunkowanie się do przedstawionego projektu obchodów jubileuszu, przy czym otwartą pozostać sprawą powołania przez Władze Komitetu Obchodów bądź patronatu jednoosobowego.

Łączymy wyrazy głębokiego szacunku i przesyłamy pozdrowienia z najstarszego grodu Mazowsza.

SEKRETARZ GENERALNY
Towarzystwa Naukowego Płockiego
mgr WIESŁAW KOŃSKI

PREZES
Towarzystwa Naukowego Płockiego
dr inż. JAKUB CHOJNACKI

Załączniki:

- 1) Fotografia nowo opracowanego wizerunku Bolesława III Krzywoustego,
- 2) Druk noworoczny 1985 poświęcony popularyzacji monarchy.

Otrzymują:

- 1) p. Jan Dobraczyński — Przewodniczący PRON,
- 2) prof. dr Jan Kostrzewski — prezes PAN,
- 3) dr Mieczysław F. Rakowski — Wiceprezes Rady Ministrów PRL,
- 4) gen. broni — Józef Baryła — Szef Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego,
- 5) inż. Adam Bartosiak — I sekretarz KW PZPR w Płocku,
- 6) mgr Antoni Bielak — Wojewoda Płocki,
- 7) gen. bryg. Jerzy Sateja — Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego,
- 8) mgr Janusz Ignatowski — I sekretarz KM PZPR,
- 9) mgr inż. Janusz Majewski — Prezydent m. Płocka.

List Marszałka Polski do Prezesa TNP

Warszawa, 1985.01.21

MICHAŁ ŻYMIERSKI
Marszałek Polski

Prezes
Towarzystwa Naukowego Płockiego
Obywatel dr inż. **JAKUB CHOJNACKI**
09-402 Płock
Plac Narutowicza 8

Szanowny Panie Prezesie!

Odpowiadając na pismo L.dz. 844/84 z dnia 20.12.1984 r. uprzejmie komunikuję, że popieram propozycje Zarządu Towarzystwa dotyczące przebiegu uroczystości związanych z 900 rocznicą urodzin Bolesława III Krzywoustego.

Uważam, że zarówno miejsce uroczystości, jak i terminy różnorodnych imprez towarzyszących o charakterze kulturalnym, oświatowym i turystycznym są właściwie dobrane, a ponadto posiadają głęboki sens polityczny i zasługują w pełni na aprobatę.

Jeśli stan mego zdrowia pozwoli mi na odbycie podróży do piastowskiego grodu — Płocka, to z wielką radością wezmę udział w centralnych uroczystościach w dniu 20 sierpnia br.

Łączę serdeczne pozdrowienia i życzę organizatorom historycznych uroczystości powodzenia i sukcesów w realizacji tego wspaniałego przedsięwzięcia.

Z poważaniem

MICHAŁ ŻYMIERSKI
Marszałek Polski